

university of
 groningen

faculty of economics
 and business

Globalisering is goed, toch? Onze verkoop van handel

Harry Garretsen

KVS Jaarlezing
29 mei 2018

GLOBALISM
= THE ELITE

MIGRANTS
OUT BUILD THAT
WALL!

GLOBALONEY

~~TTIP~~

FAIR TRADE
FREE TRADE

~~NO!~~
CAPITALISM
ISN'T WORKING

~~STOP~~ **NO**
MAIN THE
FAC CAT

FORGET THE
TTIP

GAG THE
So-called
EXPERTS

~~TTIP~~

COUNTRY
FIRST

PROTECT
OUR
JOBS

~~TTIP~~ GLOBALISM
KILLS

POULET
ALONGSIDE
NO TTIP!

Jon Berkeley

De centrale vraag.....

Als globalisering (=meer internationale handel)
(per saldo) welvaart vergroot waarom dan:

- 1 Toenemend verzet?
- 2 Terugdraaien (EU) integratie (Brexit)?
- 3 Hernieuwde handelsoorlog? (Trump..)?
- 4 Moeizamere handelsakkoorden?

De economenreflex:

"We leggen het U nog 1x uit....."

OPZET

- > *Wat is het standaard economenverhaal?*

- > *Wat is er anno 2018 mis mee? (6x)*
  1. Wereld(handel): 2018 is niet 1817
  2. Aanpassingskosten groter
  3. (Onverwachte) verdelingseffecten
  4. Onderschatting onzekerheid
  5. Te weinig oog voor niet-economische factoren
  6. Teveel nadruk op het "aanpassen"

- > *Conclusies (en hopelijk discussie!)*

university of
 groningen

faculty of economics
 and business

Het oude verhaal
 in onze 'genen'.....

Oude handelstheorie

- > Dominante opvatting sinds 1817: handel volgens comparatieve voordelen (Ricardo; H-O model)
- > Standaardopening 1^e jaars tekstboek:
“moet Lionel Messi ook het veld maaien?”
- > Voetnoot: Stolper-Samuelson theorema (Ok, er zijn verdelingseffecten maar....)
- > Debat jaren '90: “are your wages set in Beijing?”
(consensus: (nog) niet!)
- > De schurk toen: technologische vooruitgang (SBTC)

“Vroeger”: 1817-1990

David Ricardo

Jan Tinbergen

Dit is de wereld v/d “1st unbundling”

Heldere Handelsconclusies

> Globalisering (meer handel) is, zowel statisch als dynamisch, **welvaartsverhogend**.....

..... met oplosbaar verdelingsprobleem (in termen van lonen; NB er is altijd volledige werkgelegenheid!)

> Plus:

1. Terugdraaien econ. integratie kostbaar
2. Inzetten op verdere handelsliberalisering

*Zie voor 1+2 de bijdragen vandaag van
Laura van Geest & Nienke Oomes*

Waarom gelooft men ons dan niet (meer)?

Waarom gelooft men ons niet (meer)?

1. De handelswereld is veranderd (2018≠1817)
2. Aanpassingskosten onderschat
3. (Forse) verdelingseffecten: lonen en banen
4. Verdelingseffecten veel minder voorspelbaar
5. Niet-economische factoren: politiek en psychologie
6. (Vermeend) verlies aan autonomie

Ik geef 6x illustratie; per def. onvolledig!!!

university of
 groningen

faculty of economics
 and business

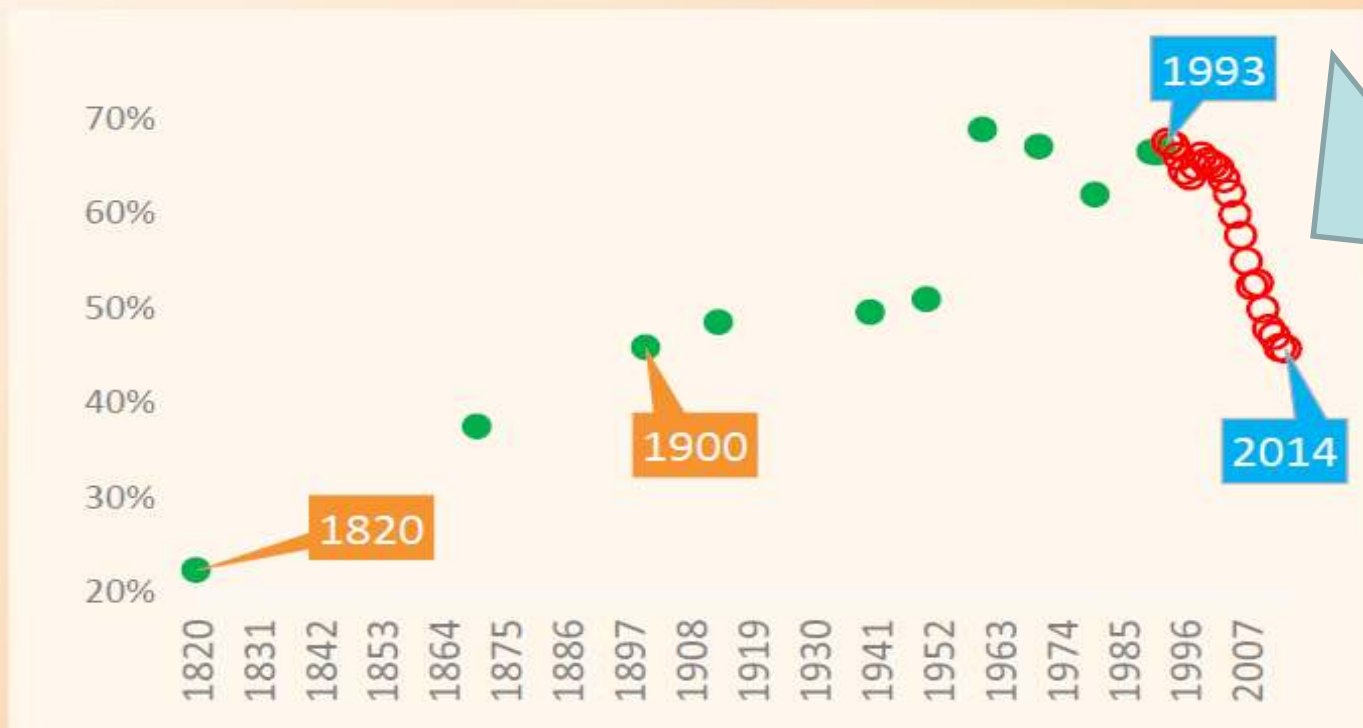
Illustratie 1: 2018≠1817 (volgens Baldwin)

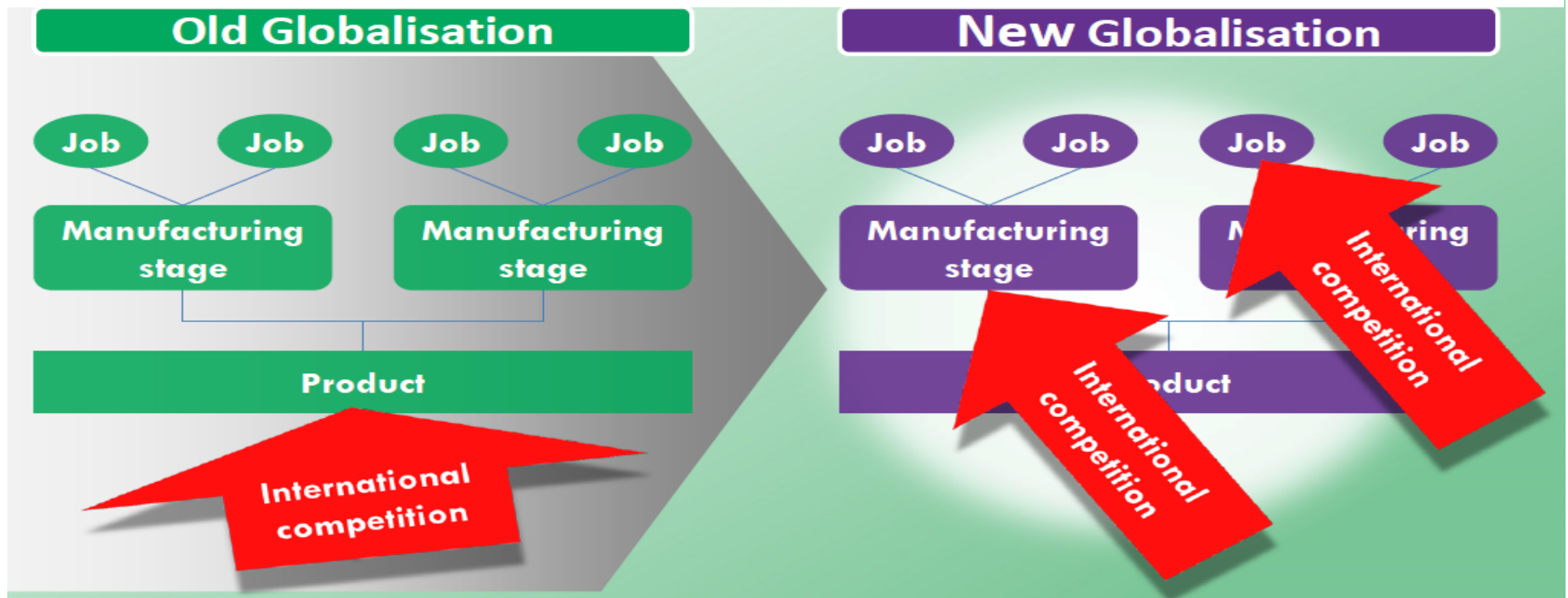
G7 in wereld-bbp: eerst di- en recent convergentie

G7 innovations stay in G7 due to high communication costs

Result is "Great Divergence" (1820-1990)

FRAGMENTATIE op baan of taakniveau

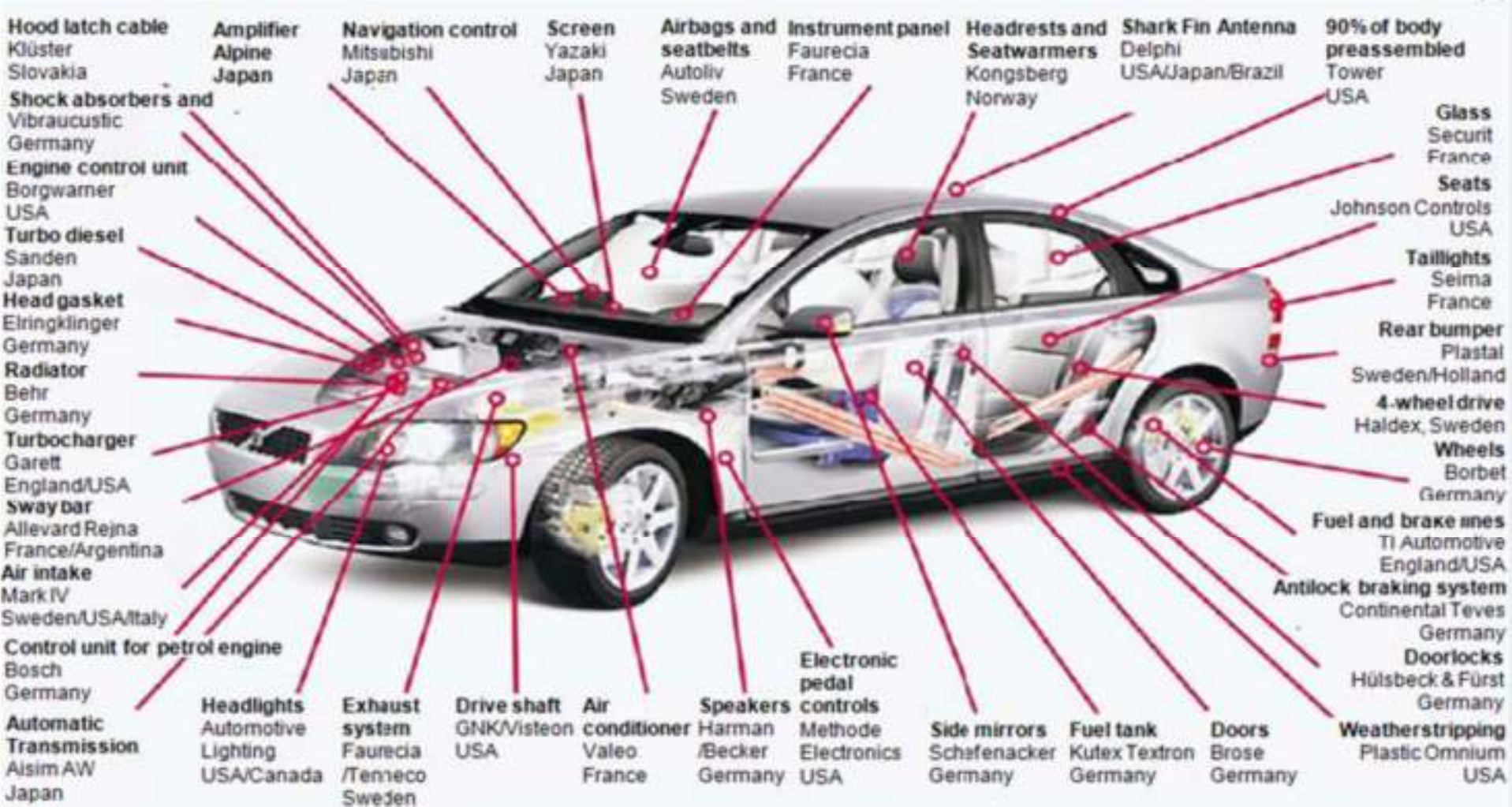
Niet langer OF handel OF techn. vooruitgang, maar juist EN-EN

- Industrial robots

Spot the worker!!

De Volvo wordt overal gemaakt (m.u.v. Zweden)?

university of
groningen

faculty of economics
and business

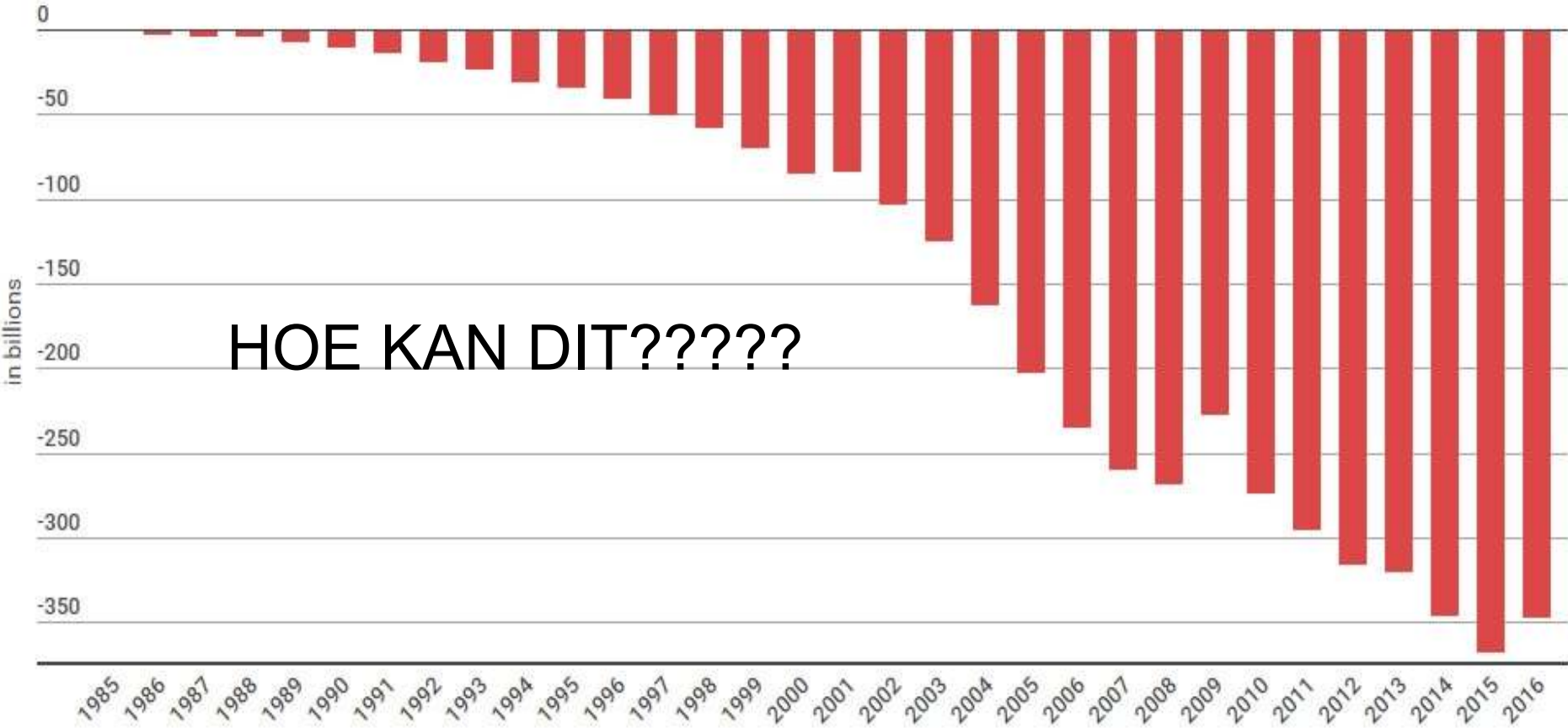
Illustratie 2 : aanpassing anders dan gedacht?

US-China trade deficit

In 20 years, the trade deficit between the United States in China went from near zero to \$347 billion in 2016.

Source: [U.S. Census Bureau](#)

university of
 groningen

faculty of economics
 and business

Illustratie 3a: verdelingseffecten

Inkomenseffecten tussen
 en binnen landen

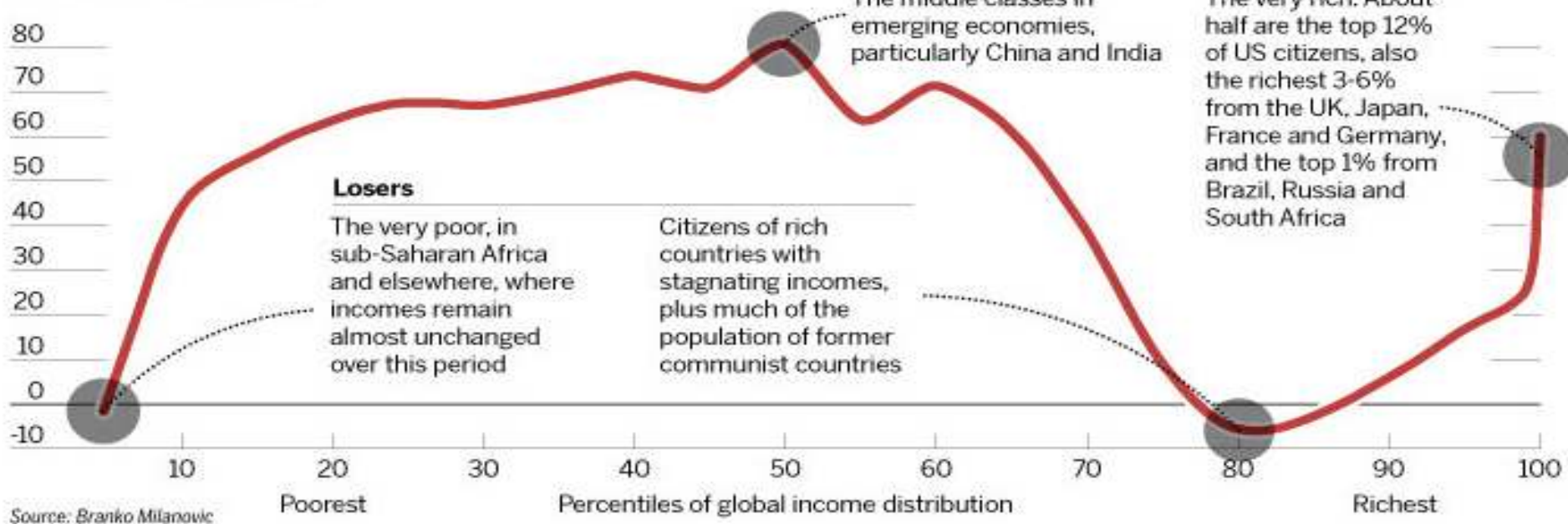

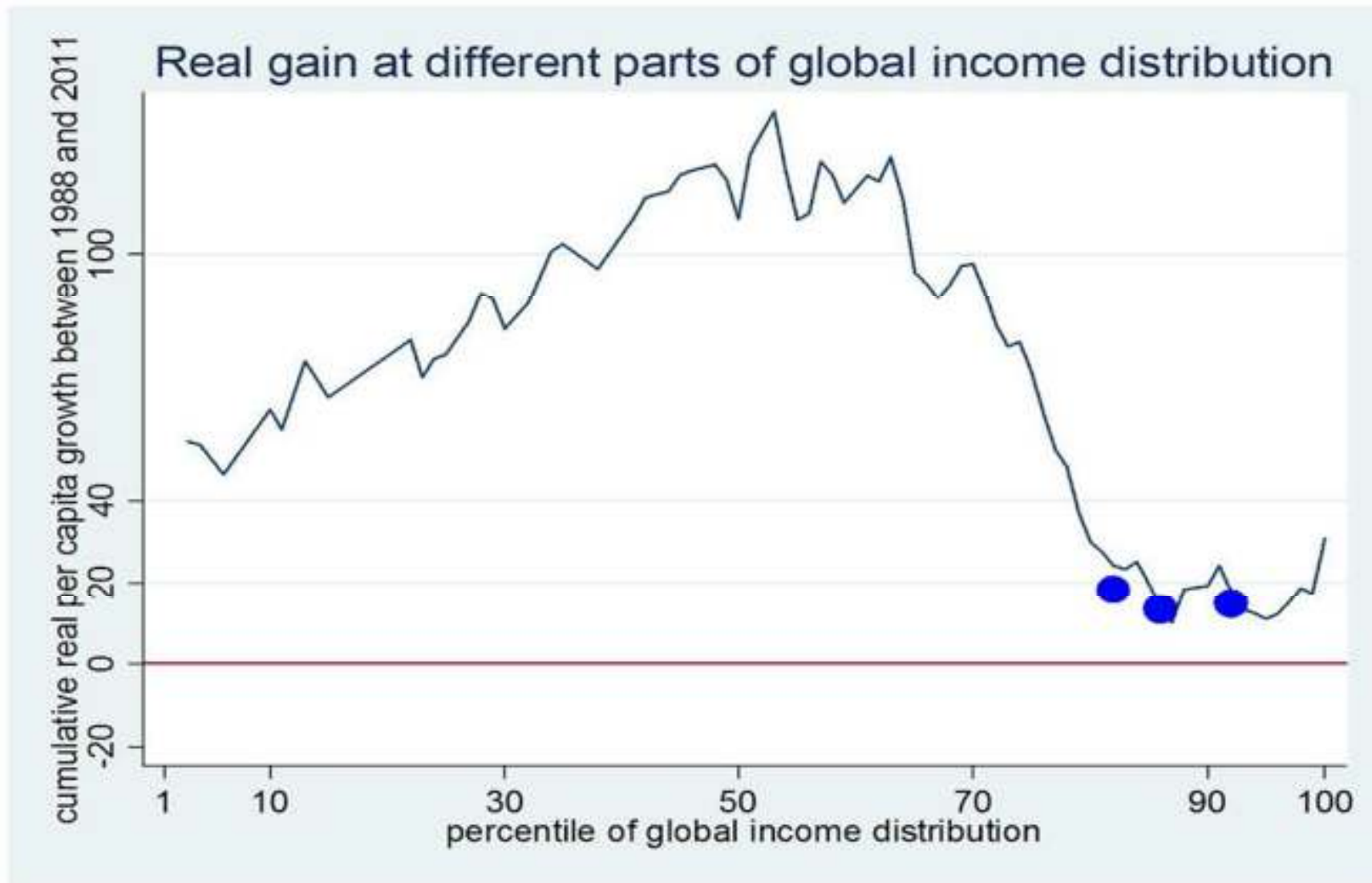
Winnaars en (bijna) verliezers mondiaal

Winners and losers

Change in real income, at purchasing power parity, between 1988 and 2008 (%)

Waar zitten 'wij' op de (in)fameuze 'Olifant' grafiek?

20

The nieuwe 'Olifant':
Blauwe stippen 5de deciel inkomens verdeling VS;
Trump's victory?

university of
groningen

faculty of economics
and business

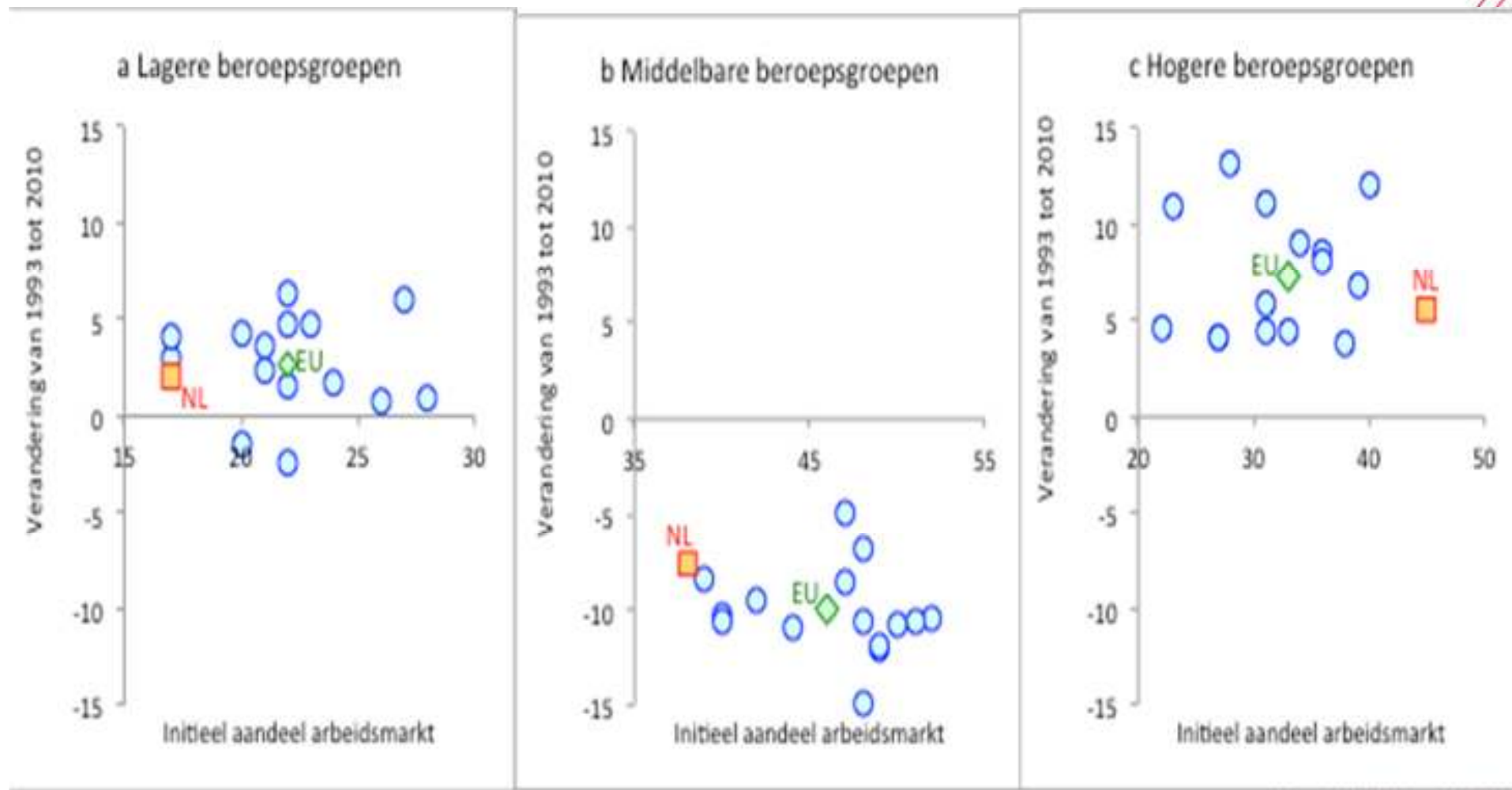
Illustratie 3b: verdelingseffecten

Werkgelegenheid in (het midden)
onder druk?

Arbeidsmarktontwikkelingen in 16 Europese landen

Verandering in procentpunten, 1993-2010 (bron: Goos et al.2013)

Laaggeschoold

Gemiddeld geschoold

Hoog geschoold

'baanbrekende' Autor et al. studie: "China shock" en werkgelegenheid VS

TABLE 2—IMPORTS FROM CHINA AND CHANGE OF MANUFACTURING EMPLOYMENT
IN CZs, 1970–2007: 2SLS ESTIMATES

Dependent variable: $10 \times$ annual change in manufacturing emp/working-age pop (in % pts)

	I. 1990–2007			II. 1970–1990 (pre-exposure)		
	1990–2000 (1)	2000–2007 (2)	1990–2007 (3)	1970–1980 (4)	1980–1990 (5)	1970–1990 (6)
(Δ current period imports from China to US)/worker	-0.89*** (0.18)	-0.72*** (0.06)	-0.75*** (0.07)			
(Δ future period imports from China to US)/worker				0.43*** (0.15)	-0.13 (0.13)	0.15 (0.09)

Notes: $N = 722$, except $N = 1,444$ in stacked first difference models of columns 3 and 6. The variable "future period imports" is defined as the average of the growth of a CZ's import exposure during the periods 1990–2000 and 2000–2007. All regressions include a constant and the models in columns 3 and 6 include a time dummy. Robust standard errors in parentheses are clustered on state. Models are weighted by start of period CZ share of national population.

- *** Significant at the 1 percent level.
- ** Significant at the 5 percent level.
- * Significant at the 10 percent level.

Waarom zo belangrijk? Dit kan niet in standaard model - hoe zit dit in NL?

university of
groningen

faculty of economics
and business

Illustratie 4: onvoorspelbaarheid

Maar 'new normal' = voor anderen? Niet voor accountants, juristen of KVS-economen, toch?

Of in de woorden van Baldwin:

Premise #3) The rage is rational

Anxiety & anger generated by New Globalisation

- #1 + #2 $\Rightarrow$ Globalisation's impact is:
  - More sudden;
  - More individual;
  - More unpredictable;
  - More uncontrollable.

No matter what job or skills you have, you can't really be sure your job won't be next.

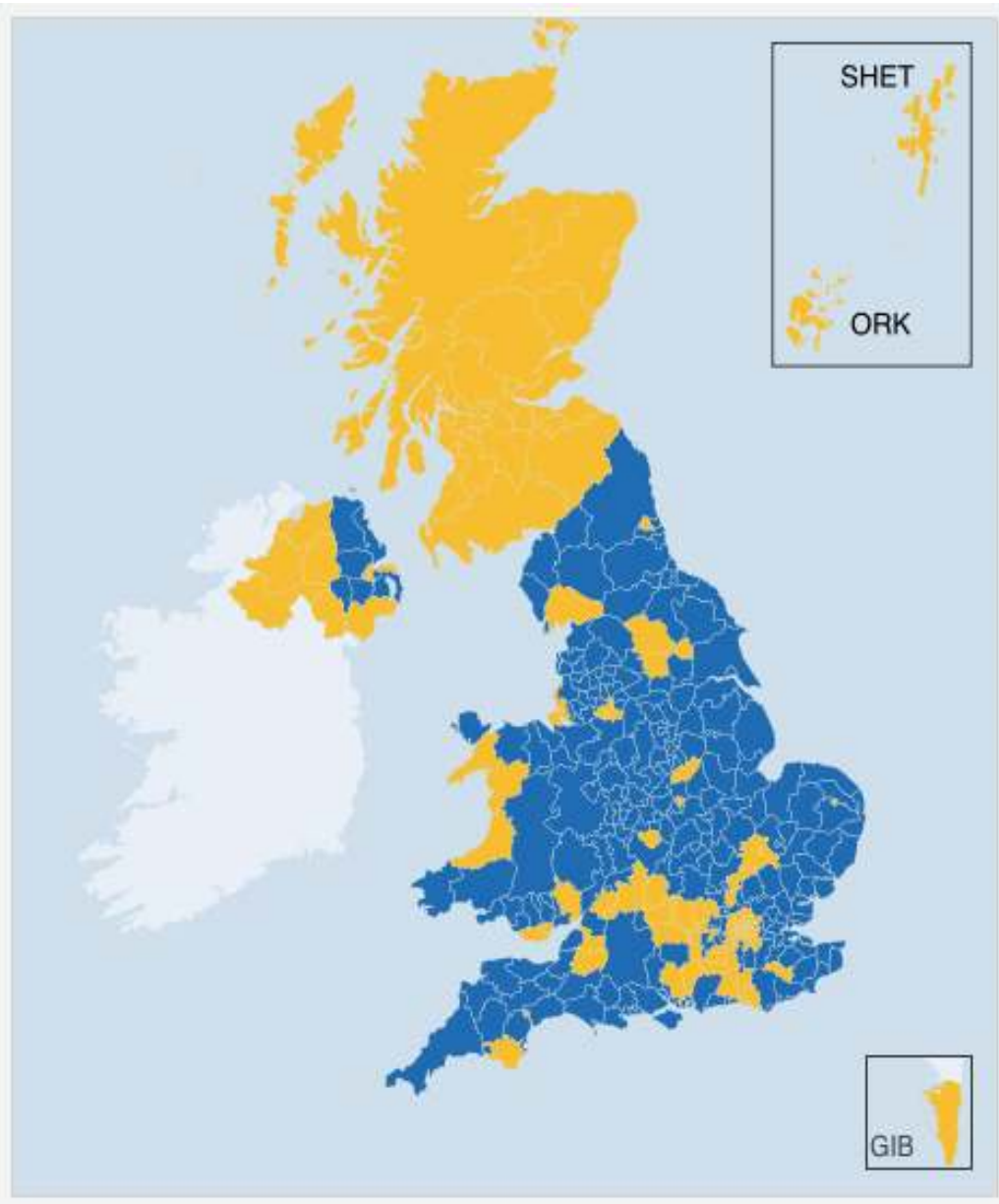
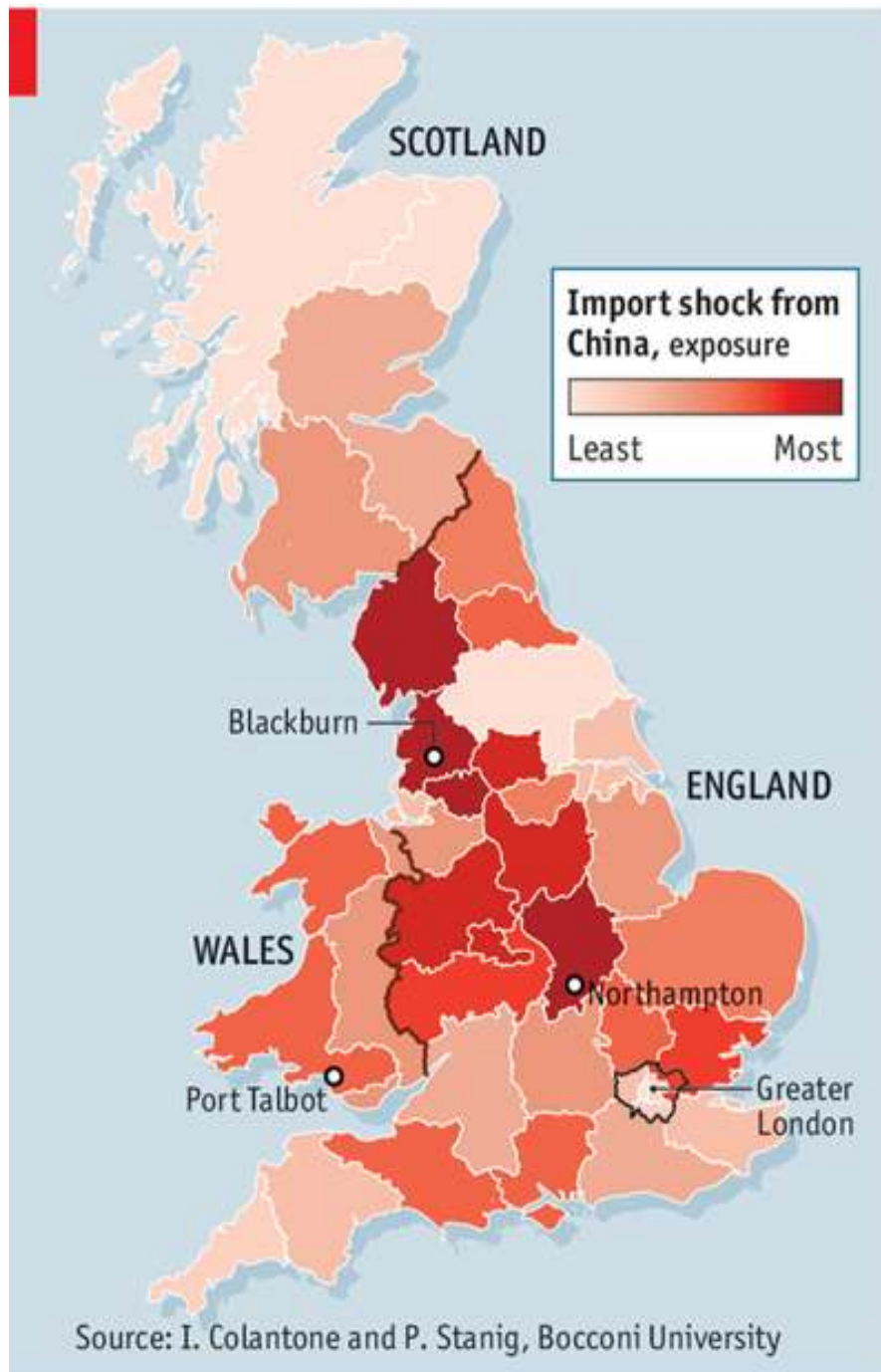
university of
 groningen

faculty of economics
 and business

Illustratie 5 a.h.v. Brexit: politiek + psychologie

Key:

Majority leave   Majority remain

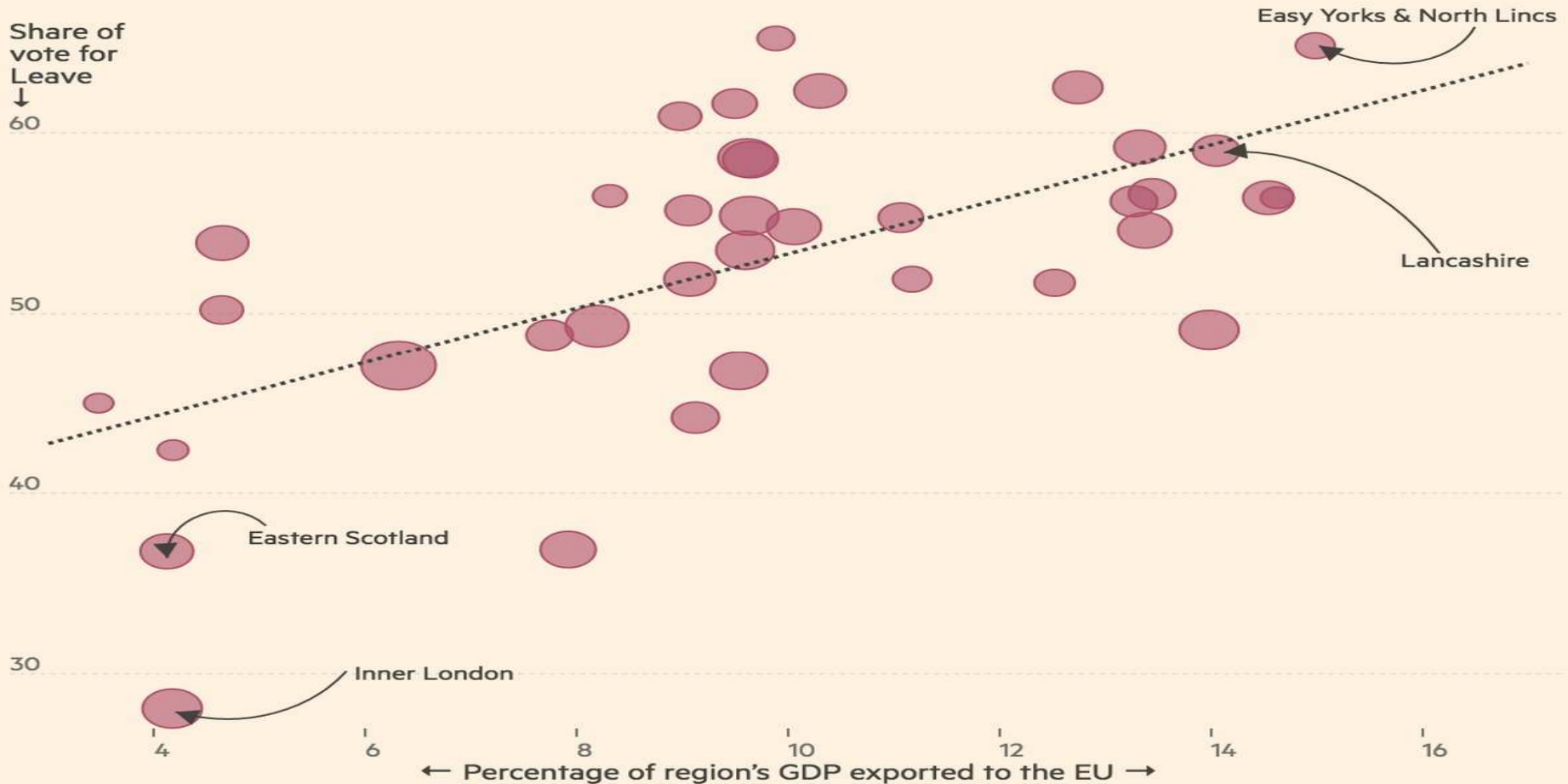
Tie   Undeclared

Leave vote was strongest in regions most economically dependent on EU

The regions with the highest share of votes for Leave also tend to be the most economically intertwined with the EU. A higher percentage of East Yorkshire & Northern Lincolnshire's economic output is sold to other EU countries than is the case for any other UK region, yet 65 per cent of its electorate voted to Leave

Share of vote for Leave
↓
60

Referendum results: Press Association
EU trade research: John Springford, Philip McCann, Bart Los and Mark Thissen
Graphic by John Burn-Murdoch / @jburnmurdoch

FT

Maar blijkbaar is het niet alleen de economie die telt?

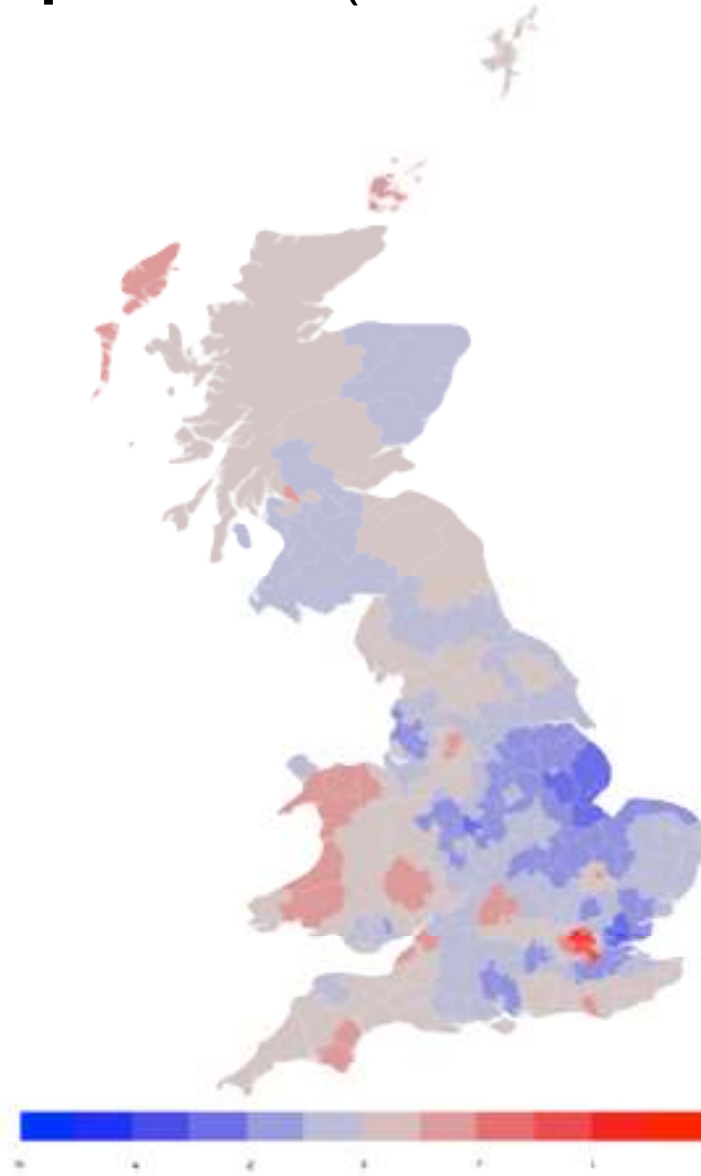
De geografie van het ongenoegen

In veel landen te zien:

1. "The revenge of the places that don't matter"
(zie VS, VK, Duitsland, Italië, etc.)
2. Bron voor (regionaal) populisme?
3. *Heeft naast politieke ook psychologische component*

Openness to Experience (one of the Big Five factors)

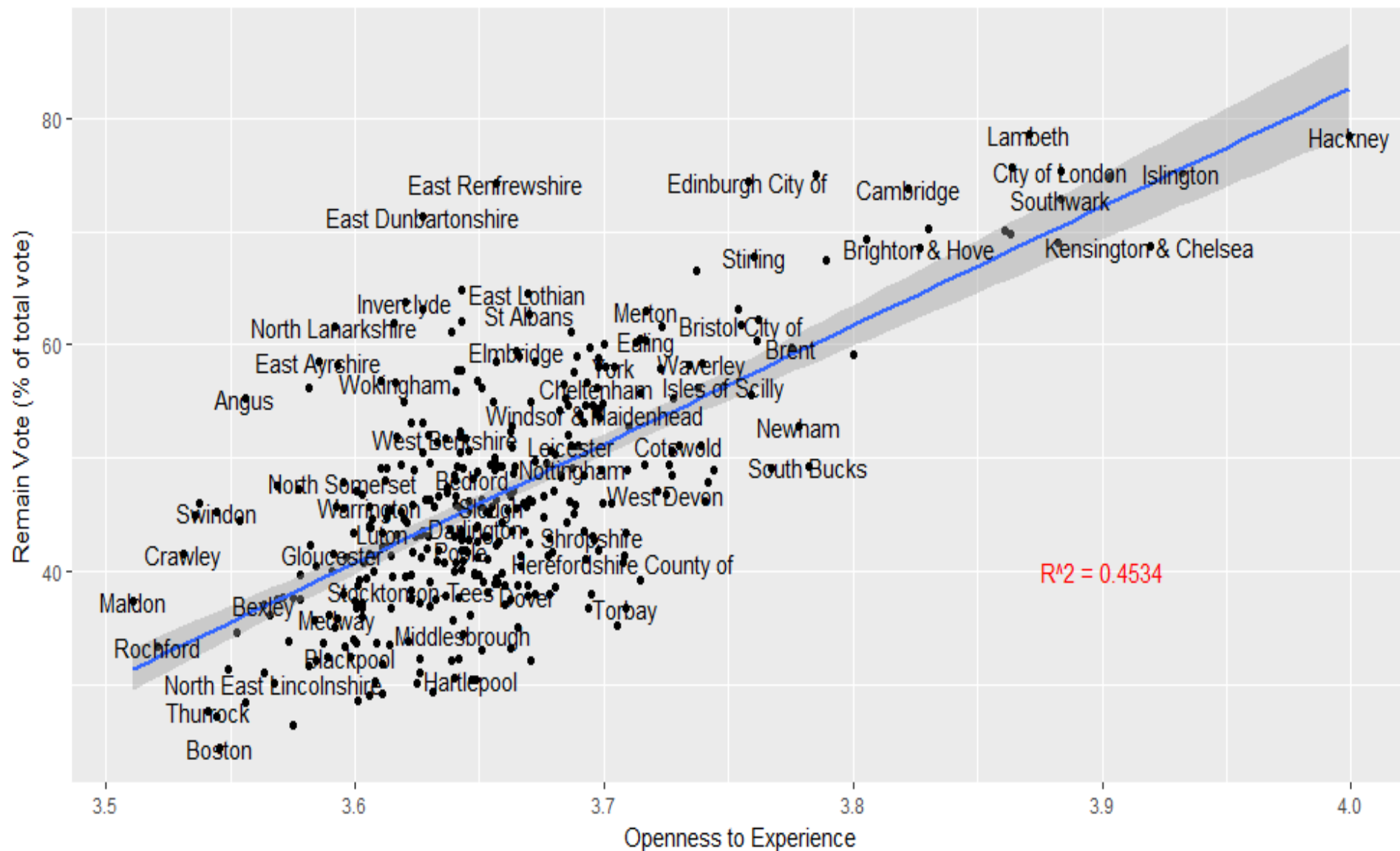

Low

High

Rentfrow, Jokela, & Lamb
2015. *PLOS One*

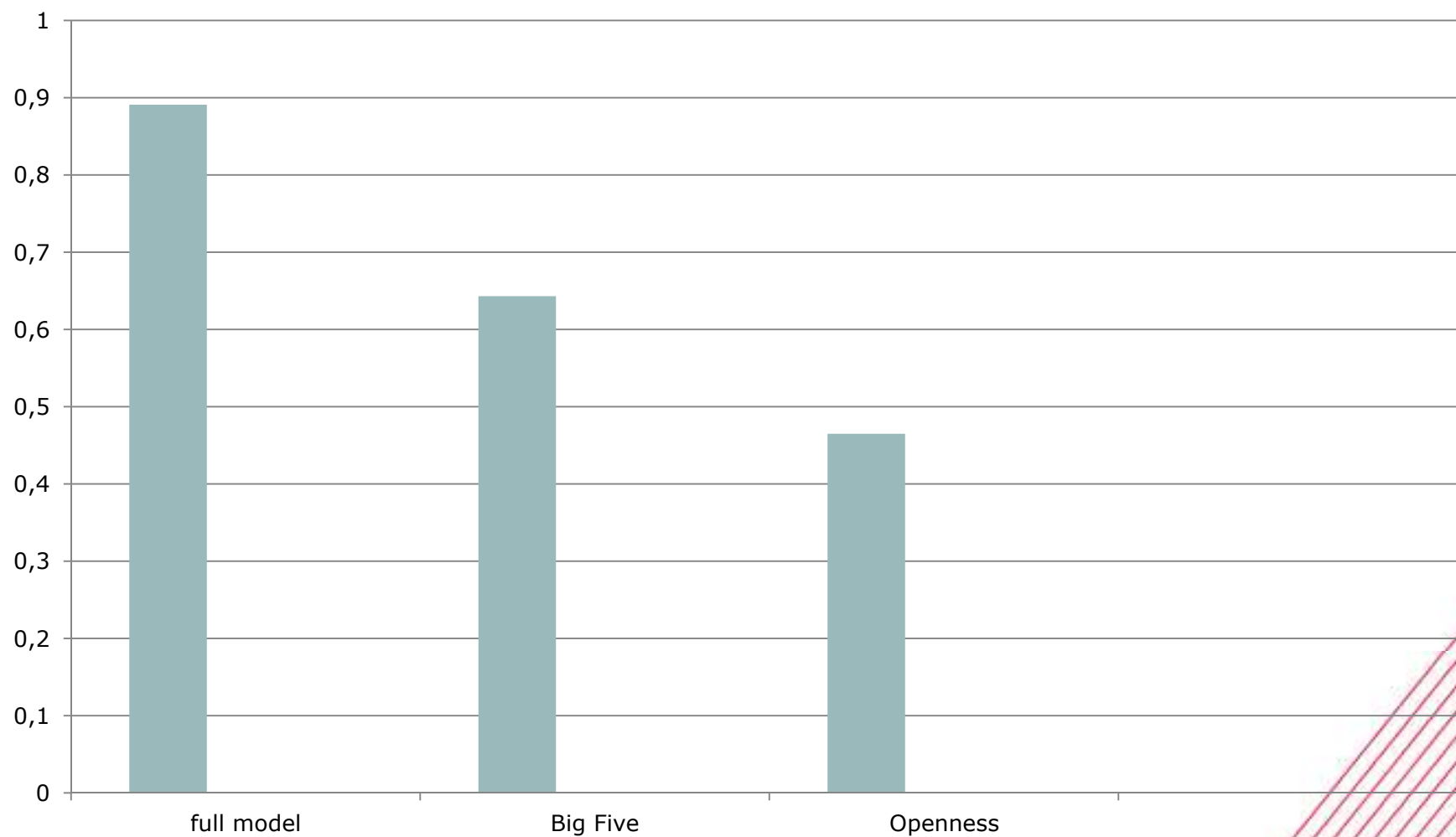
Big 5 Openheid en Brexit (Garretsen et al., 2018)

Brexit: Economie én Psychologie

| 33

Bron: <https://voxeu.org/article/more-openness-could-have-swung-regional-brexit-vote>

university of
groningen

faculty of economics
and business

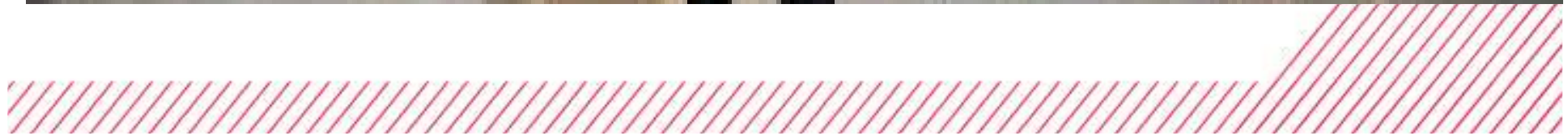
Illustratie 6: verlies (beleids)autonomie?

Autonomie op twee niveaus

- > Hiervoor: de onvoorspelbaarheid en dus grotere onzekerheid op individueel niveau
- > Maar met standaardmodel in de hand: Landen hebben zich maar aan te passen?
- > Toverwoord in (Haagse) beleidskringen: ***Aanpassingsvermogen***
- > Beleidautonomie helaas/gelukkig nu nul?

Autonomie discussie in 1 beeld | 36

Maar Lot nog steeds in Eigen Land?

The Role of Redistribution
in Reducing Market
Income Inequality

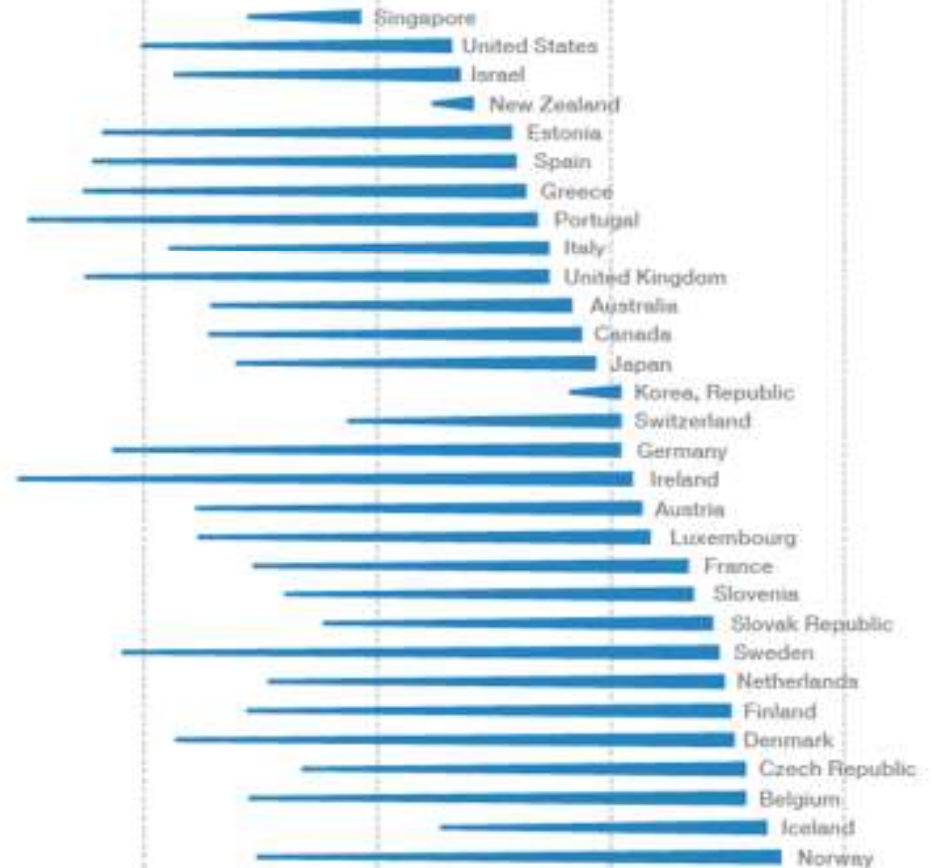
Market Income Gini
Inequality before
taxes and transfers

Net Income Gini
Inequality after
taxes and transfers

← High inequality   Gini coefficient   Low inequality →

70   60   50   40   30   20

Advanced Economies

**Eigen
Beleidsruimte?**
(vrij naar Dani
Rodrik)

university of
 groningen

faculty of economics
 and business

Conclusies

Waarom gelooft men ons niet (meer)?

1. De handelswereld is veranderd (2018≠1817)
2. Aanpassingskosten onderschat
3. (forse) verdelingseffecten: lonen en banen
4. Verdelingseffecten veel minder voorspelbaar
5. Niet-econ factoren: politiek en psychologie
6. (vermeend) verlies aan autonomie

Zie dus de voorgaande 6 illustraties.....

De econoom als handelsreiziger

Ons 'verkoopverhaal' behoeft aanpassing:

1. academisch
2. beleidsmatig
3. publieke debat

De econoom als handelsreiziger

To-do lijst voor een beter 'verkoopverhaal':

1. *Nieuwe* globalisering: taken i.p.v. sectoren
2. Fijnmaziger analyse vereist (contra Ricardo)
3. Handelsstatistieken aanpassen
4. Meer oog voor aanpassingskosten en onzekerheid
5. Meer aandacht voor niet-economische factoren
6. Herbezinning rol overheid (cf. Rodrik)

Met name 6 als tegengas voor 1-5?

contact

Centre of expertise In the LEAD

T +31 (0)50 363 4288

E j.i.stoker@rug.nl / j.h.garretsen@rug.nl

University of Groningen

Faculty of Economics and Business

PO Box 800

9700 AV Groningen

leadership

www.rug.nl/inthelead

Dank U voor Uw aandacht!!

Jon Berkeley